

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“ Nar. Posl.

Predplata s poštarinom stoji 2 for., a seljake samo 1 for. za cijelu godinu. Razmjerno 1 for., a seljake 50 novč. za pol godine. Izvan Carine viša poštarija. Gdje se najčešće najmanje 8 seljaka to su većini, da im list šalje svim ukupno pod jednim zavojem i imenom, davat ćemo za 70 novč. na godnu svakomu. Novci se šalju kroz poštarsku *Wanzenstein* Inse, prezime i najbližu Poštu valja jasno označiti. Komu List nedolje na vrijeme, nek, to javi odpravničtvu u otvorenu pismu, za koje se ne plaća nikakva poštarija, napisav izvana *Reklamacija*. Tko List prima i drži, ako je pošten, to ga i plaća.

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.

UREDNIČTVO I ODPRAVNIČTVO

nalazi se

Tip. F. Husala, Palazzo Diana Via S. Lazzaro 15.

Pisma se šalju platjene poštarinom. Vesti, dopisi i drugi spisi štampaju se ili u cijelosti ili u izvudku, naime prana svojoj vrijednosti i smislu ovoga lista. Nopodpisani se dopisi neprotrebaju. Osobna napadanja i glosa sukrumne stvari nenalaze mjesta u ovom listu. Priobacna se pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak. Oglasi od 8 redaka stoje 60 novč., a svaki redak suviše 5 novč. i u slučaju oporovanja po što se pogodno oglašnik i odpravničtvo. Doplat. se nevrjednaju. Uredničtvo i odpravničtvo, osim izvanrednih slučajevah, nedopisuju, nego putem svoje *Listnice*.

Poziv na predplatu.

Nalazimo se u drugom polugodišću pa zato se svi polugodišnji predbrojnici pozivlju, da za dobo svoju predplatu obnove. Ovom sgodom neka se siete i oni, koji dobivaju naš list godinu danah i nekogji još više a zaboravljaju svoj dug namiriti. Gledeć na važnost hrvatskoga lista u Istri svatko nek nastoji svojoj dužnosti zadovoljiti i tako poduprieti razvitak narodne stvari.

Uredničtvo i odpravničtvo nalazi se odsada «Palazzo Diana, Via S. Lazzaro N. 15, Trieste.», kamo neka se predplata, pisma i druge stvari šalju.

Uredničtvo.

Slavensko hodočašće.

Kad je papa Leo XIII. prošle godine celomu katoličkomu svijetu zapovjedio, da štuje i svetkuje na dan 5. julija blagu uspomenu naše sv. braće Cirila i Metoda, nije se ni iz daloka slutilo, da će ova naredba probuditi toliko pokret i zanimanje osobito u Slavenah. Sviet neprijazan Slavenom navičan već unapried odsudjivati svaki učin, svaki pokret, što potiče od Slavenah, uzkolobao se je, kad su dočuli, da se spremaju Slaveni sa svih strana u Rim, nazievaju ho u tom vjerskomu putu i mnogo političko naravi. Slaveni najdoše u Leonu XIII. zaštitnika i odvjetnika, koji na očigled svega nad tim začudjena svijeta izpovieda, da su mu Slaveni mila djeca, koja su zavriedila, da se osobitom ljubavju obazro na nje. Slaveni se dižu,

mного jih je to složno mogu mnogo postići. Na dan prosvjetiteljah slavjanskih narodah i umnih stvoriteljah slavjansko crkveno knjige desilo se u Rimu kod sv. oten do 1700 slav. hodočastnikah i to Hrvatah iz Hrvatsko 200, iz Dalmacija 200, iz Hercegovino 40, iz Bosno 70, Slovenacah 80, Čehah 300, Poljakah i Rusinah 800, Bugarah 38, daklo izuzov Ruso bijahu zastupani svi Slaveni. Europejsko novinstvo svakim danom izvješćivalo o krotanju tih hodočastnikah, da i isto bečke nam neprijazno novino poslalo svoje ljude u Rim, da jim slav. svečanosti opišu. Iz početka očekivali su protivnici, da će kod toga hodočašća sudjelovati sami svećenici i nauki sviet, pak kad su uvidili, da je med hodočasnici zastupan cviet aristokracije i intelligenocije svih slav. plemenah, to su počeli stvarati razno kombinacije i posljedice toga pokreta. Sva talijanske ozbiljanje novino nemogu nadohvaliti prijaznost, rod i miroljubivost slavensku. Nas Hrvate pako veseli, što se na čelo svemu postavljaju Hrvati. Strani sviet nazrieovati će u našem slavnom biskupu Strosmajeru volika agitatora, koji nikad nomiruje već da radi slavličnosti neprestano nješto novoga sanje i smišlja! Mi pako poznajomo djakovačkoga biskupa, njomu je geslo: »sve za vjeru i domovinu« u tom znaku napreduje. Iz Hrvatsko je potokla prva pobuda na hodočašće, Strosmajer je na poznatu papinsku ocikliku prvi odgovorio u ime Hrvatah i drugih katoličkih Slavenah. Na Hrvate se sad obaziru strani narodi, sjedne strano čuju se njihov glas iz Rima, s druge strane pokazao je ovo zadnje doba i hrvatski sabor u Zagrebu, da nisu Hrvati izumrlji, da u njih još vruća krv bije, da će se Hrvatska podignuti. Hrvatska je

na granici istočne i zapadno crkve, pripada joj znamenita zadaća kao nosiocu kulturo med sredno si zemljo na jugu. U staroj Liburniji i Dalmaciji sačuvalo se je uz svo oluje hrvatski jezik u crkvi, diolomico se jo rabio, sad nastaje doba, da se uvede svuda gdje Hrvati živu, nek se odsada svuda ori »Slava va višnjih Bogu«!

Sjajno bijahu svečanosti u Rimu, služilo se sv. misa i na hrvatskom jeziku, propovjedalo se u svih slav. jezicah, držala se u prisuću sv. ota slav. akademija, gdje se krasnoslovlvo u različitih jezicah, potanji opis donieti ćemo u budućem broju.

Adresa hrvatskih hodočasnika

koju su u svečanosti audenciji dne 5. julija t. g. prodali Njegovoj Svetosti Papi Leonu XIII.

Sveti oče!

Sa ravne Posavine i Podravine i sa kršnih istočnih obala jadranskoga mora dolaze u viečni grad članovi naroda, koji je uza svo u uzburkanoj mu prošlosti raznolike promjene javnih odnošaja ostao vazda nepromijenjen u neuzkolobivoj vjernosti k crkvi katoličkoj i u sinovljoj odanosti k njezinjoj glavi, namjestniku Isukrstovu. Oni dolaze taj čas ovamo, da ne samo dadu nov izraz onoj vjernosti i odanosti, koje su od svojih otaca nasliedili, nego i da se u hrvatskom kolu svojih po krvi i vjori srodnika, sabrani oko svete stolice dičnog poglavice apoštolskoga Tebi uzvišenu nasljedniku njegovu, najsmjernijoj zahvale za očinsku ljubav i brigu, koju si u divnoj okružnici svojoj od 30. rujna prošle godine pred vasionim kršćanstvom celomu slovinskomu rodu naj-

sjajnije izkazao. Oni dolaze ovamo, da na onom mjestu, koje je prisutnošću i stopami slovinskih apoštola, svete braće Cirila i Metoda, postalo osebujuim svetištem za sva plemena slovinska i koje Ti sada novom slavom oblasjavaš, budu ove slave svjedoci i dionici.

Oni napokon dolaze ovamo, da se na grobovih sv. Petra i Cirila pomole, kako bi posredovanjem njihovim izpunio bog Tvoje za duhovno dobro Slovinstva misli, želje i težnje, da ujedinjeno u crkvi uzmagno dostojno riešiti u poviesti čovječanstva hožjom providnošću namienjen si zadatak.

Osobito mi sinovi naroda hrvatskoga, koji je velik dio baštine ostavljeno celomu Slovinstvu od prvih prosvietitelja njegovih kroz viekove čuvao i do danas čestimice očuvan, velikim pouzdanjem pristupamo k Tebi, sveti oče! koji si, ponovivši dubokoumne rieči svojega slavnjoga predčasnika Ivana VIII: »knjigu slovinsku, kojom da se slava bogu dostojno uzdaje, pravom hvalimo i zapovjedamo, da se tim jezikom navješćuje slava i diela Krista Gospoda našega«, celomu slovinskomu rodu svečano izjavio, da crkvom posvećene narodne osebine njegove stoje pod zaštitom svete stolice. S ovom si svečanom izjavom potvrdio naprama iztoku, gdje se je i crkven život raznovrstnim oblicij zaođjenao, ono veliko i po crkvi spasnosno volikoga crkvenoga naučitelja sv. Augustina načelo: samo »u nuždnh jedinstvo«.

Dočim mi ovom takodjer prilikom očitujemo svoju neuzkolobivu odanost k svetoj rimskoj stolici, tomu stožeru jedinstva crkve, i sinovljo poštovanje prema uzvišenoj osobi svetosti Tvoje: najsmjernije molimo Tebe, koji naprama Slovinstvu, razvijućemu u naše vriečne sile svoje,

Podlistak.

LUDJAKOVA SREĆA.

Hrvatska narodna pripoviedka.

Bio jedan kralj, pa imao tri sina. Dva su bila pametna a treći lud. Ovi nisu baš u bratskoj slogi živili, nego su najmladjega brata svagdje zapostavljali i prezirali. Nu ludjak si je to slabo k sreću uzimao, van bi samo rekao braći: »Doći će vrijeme, gdje ćemo viditi, tko je čemu; tko je lud, tko li pametan!«

Kad ludjak bude odrastan, rekne svomu otcu, kralju: »Dragi otče! Ja sam naučio otiči po svijetu, da vidim, kako ljudi živu; da doznam razne običaje, i da se tako bolje naobrazim, da budem danas sjutra i ja mudar i pametan, ko što su i moja braća.«

Kralju to bilo jako mlo, pa rekne svomu sinu: »sinko! Evo ti dajem tovar zlata i srebra za putni trošak, pak ako se u svijetu pošteno uzvladaš, ti ćeš još tri puta toliko kući donieti; ludoh li pako nevaljan, ti ti neće ni dosta luti, sad idi, u sto dobrih časovah!«

Sin po savjetu otcu krene dakle na put. Na polazku njegovu dade mu i mati tri kruha, veleć mu: »Evo ti, sinko, ova tri kruha, pak ako ti se tkođod na putu ponudi

da želi zajedno s tobom putovati, ti mu podaj ovaj jedan kruh, da ga na polak razreže, i tada dobro pazi, da li će ga on pravedno podieliti; pak ako on veći dio zadržaj, a tibi manji dade, tad se odmah od njega odieti, i nemoj s njima dalje putovati; ako li pako pravedno kruh s tobom podieli, onda možeš s njim putovati.«

Ludjak dakle oprosti se sa svojimi roditelji i braćom, te podje po svijetu, ko čela po cvietu. Putujući tako dalje vremena niti je na putu na jednoga putnika, koji mu se ponudi, da s njim zajedno putuje. Ludjak podje s njim, pa kad su na prvom mjestu sjeli da se odmore, izvadi on iz torbe jedan kruh, pa rekne svomu drugu: »Evo ti, brate, ovaj kruh, pa ga razreži, polak meni, a polak tibi, da malko založimo.«

Drug njegov uzme kruh, pa kad ga razreže, uzme sebi veći dio, a ludjaku dade manji. Viedeć to ludjak, nečijado dalje s njim putovati, van se odmah od njega razslavi.

Putujući ludjak dalje naiđe na drugog nekog putnika, koji takodjer začeli s njim putovati. I ovomu dade ludjak jedan kruh, da ga na polak razreže; ali ga i ovaj krivo podieliti, te se ludjak i od njega razstane.

Tako putujući stigao ludjak u jedno selo. Došav tamo opazi jednoga mrtvaca ležećeg na zemlji, pak zapita ljude, šta je s tim čovjekom? Oni mu odgovoriše, da je pokojnik za života

ostao dužan nekome bogatiji dvadeset tallrah, pak nemogav namiriti duga, zato su ga sada osudili, da se bac pson na raztrganje.

Čuvši to ludjak izvadi svojih dvadeset tallrah to plati dug za toga mrtvaca, samo da ga psetom nebacaju, van da ga pristojno sahrane.

Ludjak sad nastavi opet svoj put dalje, to do mala stigne jednoga putnika, koji mu se ponudi, da s njim putuje. Na putu izvadi ludjak još treći i posljednji kruh iz torbe, to davi ga svomu drugu rekne mu, da ga na polak podieli. Putnik razreže kruh po sred stiedo, tako da je svakoga od njih jednako zaplno. Kad to vidi ludjak, uvjeri se, da je ovo tek njegov vjerni suputnik, i zato mu rekne, da će rado s njim i dalje putovati. Ali mu putnik odgovori: »Ja ću drage volje s tobom putovati, ali mi moraš obećat, da ćeš me na putu uvijek slušati; da ćeš bez svakoga prigovora činiti sve, što ja budem htio, a pri tom što god dobijemo, to da bratski medju se podielimo.«

Viedeć ludjak njegovu vjernost pristane na sve, te ovi odputuju dalje. Putujući tako neko vrijeme zajedno opaze na putu jednoga mušćka. Putnik rekne ludjaku, neka ulovi mušćka, te ga sa sobom ponese.

Došav do jednoga sela usmotro pjevca, te i ovoga uhvate i ponese mrtvuog u torbu. Poslje toga stignu u neku stranu nepoznatu zemlju i prispju na veđer u jedno selo, pa

skrenuv u jednu kuću zamole da jih na konak prime. Ali jim kućani odgovoriše: »Mi bi vas drage volje na konak primili, ali nemamo nijedne škritnje, gdje bi ste prenoćili.«

Čuvši ovo putnici zapitaše u čudu: »A čemu nam treba škritnja? Ta mi možemo i bez nje spavati.« Na što jim kućani odgovore: »E, mi bi onda morali svo noć bditi buduć u nas imade nekakvih životinjnah, koje bi nam, kad bismo zaspali, uši i nos odgrizle, pak stoga smo prisiljeni u zatvorenih sandučih spavati.«

Putnici sada začelo viditi, kakva je to dosadna životinja, koja tim ljudima toliku štetu nanosi. Kad je nastala noć, opaze oni, kako tuj ima neizmjeru množina miševah i štakorah; stoga sjutra dan čim ustanu, reknu kućanom: »Ljudi, nehojte se! Mi imamo jednu životinju, koja ovaj gad tamoj. To rekav puste mušćka iz torbe, a ovaj onako gladan napadne na štakore i miševe, te jih množinu utamani i podavi.«

Viedeć to kućani zaplitaju putnike, bili oni njima tu životinju prodali. »Bi, zašto noli odgovore oni; »dajte nam hiljadu dukatah pa ovo vam joi!« Kućani dragovoljno na to pristanu, te jim izbroje tu svotu, a putnici primiv novac krenu dalje. Pred večer stignu oni u jedno selo i tuj se nemato začude opaziv celu hrpu ljudi, gdje su popali kolje i batine, pak žurno leto nekamo masu batinama po zraku.

